

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора

ЗЗСО І-ІІ ст. с. Гунча

" 28 " лютого 2023 № 16

Інструкція № 5 з охорони праці для прибиральника службових приміщень

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з охорони праці для прибиральника службових приміщень школи розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018 р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 01 вересня 2017 року, з урахуванням «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу» ДСанПіН 5.5.2.008-01, затверджених постановою Головного санітарного лікаря України від 14.08.2001 р. № 63 і погоджених Міністерством освіти і науки України від 05.06.2001 р.

1.2. Дана інструкція з охорони праці прибиральника службових приміщень поширюється на всіх працівників загальноосвітнього закладу, що прибирають приміщення установи.

1.3. До роботи прибиральником службових приміщень в школі допускаються особи не молодше 18 років, які пройшли інструктаж з охорони праці та техніки безпеки, медичний огляд і не мають протипоказань за станом здоров'я.

1.4. Прибиральник службових приміщень (прибиральниця) повинен дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку навчального закладу, встановлені режими праці і відпочинку.

1.5. При роботі прибиральником службових приміщень на закріпленій території можливий вплив наступних небезпечних і шкідливих факторів:

- порізи пальців рук;
- падіння на слизькій мокрій підлозі в школі;
- падіння з висоти;
- виникнення алергічних реакцій на миючі та дезінфікуючі засоби;
- ураження шкіри рук миючими та дезінфікуючими засобами.

1.5. Прибиральник службових приміщень під час роботи в школі обов'язково використовує спецодяг: халат для прибирання службових приміщень, халат для прибирання санвузлів і гумові рукавички.

1.6. Інвентар (відра, швабри, мітли, щітки) повинен мати сигнальне маркування, причому окреме маркування для санвузлів і окреме для інших приміщень.

1.7. Прибиральник службових приміщень зобов'язаний дотримуватися правил пожежної безпеки, знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння (вогнегасників), аптечки, шляхи евакуації під час пожежі.

1.8. При нещасному випадку потерпілий або очевидець нещасного випадку зобов'язаний повідомити про це директору або заступнику директора школи.

1.9. В процесі роботи на своїй ділянці прибиральник службових приміщень повинен дотримуватися правил носіння спецодягу, виконувати вимоги особистої гігієни, тримати в чистоті робоче місце і спецодяг.

1.10. Особа, яка допустила невиконання або порушення інструкції з охорони праці для прибиральника службових приміщень школи та техніки безпеки, притягується до дисциплінарної відповідальності відповідно до правил внутрішнього трудового розпорядку, чинного законодавства України, при необхідності, проходить позачергову перевірку знань норм і правил охорони праці.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 2.1. Одягти спецодяг, волосся ретельно заправити під косинку. Убрати з кишень зайві предмети.
- 2.2. Оглянути своє робоче місце, переконатися в справності і наявності робочого інвентарю: швабри, ганчірки, відра, також переконатися в наявності сигнального маркування на інвентарі.
- 2.3. Одягти гумові рукавички. Приготувати теплу воду і необхідні для миття розчини дезінфікуючих і миючих засобів.
- 2.4. Використовувати різні ганчірки для різних видів і місць робіт, після завершення прибирання дрантя промити і просушити.
- 2.5. Для забезпечення безпечної роботи перевірити стійкість драбини перед її використанням.
- 2.6. При використанні пилососа, візуально оглянути електрокабель, вилку і розетку пилососа; при виявленні будь-яких несправностей або підозрілого неприродного шуму або стуку не використовувати пилосос в роботі до усунення неполадок.
- 2.7. При прибиранні санвузла підготувати дезінфікуючий і миючий розчини, надіти спеціальний халат і гумові рукавички.

3. Вимоги безпеки під час роботи

- 3.1. Проводити прибирання тільки за затвердженим адміністрацією школи графіком.
- 3.2. Не застосовувати при прибиранні приміщень бензин, гас, ацетон та інші легкозаймисті рідини.
- 3.3. Не протирати вологою ганчіркою електророзетки, вимикачі, інші електричні прилади, що знаходяться під напругою.
- 3.4. Не збирати сміття незахищеними руками, використовувати для цієї мети промаркований совок і щітку (віник).
- 3.5. Взуття прибиральниці повинне бути без каблука, із закритою п'ятою і на нековзною підлозі підодшві.
- 3.6. При протиранні стін, стель, вікон використовувати перевірену, справну і стійку драбину; працювати тільки вдвох при страховці другою людиною.
- 3.7. Не вмикати побутові електроприлади (пилосос) мокрими руками; при виключенні забороняється тягнути за шнур, а акуратно вийняти вилку з розетки.
- 3.8. Забороняється використовувати прибиральний інвентар (швабра, віник, ганчірка, рукавички) для санвузлів при вбиранні інших приміщень.
- 3.9. При відкриванні вікон для провітрювання приміщення необхідно бути обережним і фіксувати відкривання.

3.10. При приготуванні миючих і дезінфікуючих розчинів:

- застосовувати тільки дозволені організаціями охорони здоров'я для використання в дитячих установах миючі засоби та дезінфікуючі розчини;
- не перевищувати встановленої концентрації і температури миючих розчинів (вище 50°C);
- не допускати розпилення миючих засобів і дезрастворів, попадання їх на шкіру, в очі і слизові оболонки.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 4.1. Вимити і прибрати інвентар для прибирання в спеціально відведене місце (інвентар, який використовується для прибирання туалетів, зберігається окремо).
- 4.2. Зняти спецодяг та інші засоби індивідуального захисту.
- 4.3. Ретельно вимити руки з милом, при необхідності змастити кремом.
- 4.4. Вимкнути освітлення. Закрити приміщення на ключ.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях:

- 5.1. При виникненні аварії або ситуації, яка може призвести до аварії, нещасного випадку, зупинити роботу обладнання, забезпечити огорожу небезпечної зони, попередити тих, хто працює поруч, про небезпеку і повідомити адміністрацію, до ліквідації аварії самому не приступати.

5.2.. При виникненні нещасного випадку надати першу допомогу потерпілому і вжити заходів з надання медичної допомоги.

5.3. Якщо сталася пожежа викликати пожежну частину і приступити до гасіння наявними засобами пожежогасіння.

5.4. Виконувати всі вказівки керівника робіт з ліквідації небезпеки.

1. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення — відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

За відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернути увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичну допомогу.

В усіх випадках ураження струмом потерпілому заборонено рухатися, тим більше продовжувати роботу до прибуття лікаря.

Заборонено закопувати потерпілого в землю, тому що це завдасть йому лише шкоди (можливість інфікувати мікробами) і приведе до втрати дорогоцінного часу для рятування.

2. Перша допомога при пораненні

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язувальний матеріал на рану і зав'язати її бинтом.

Якщо індивідуального пакету немає, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку і т. ін. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану.

3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку закріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку.

При підозрі перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

4. Надання першої допомоги при опіках кислотами і лугами.

При попаданні кислоти або лугу на шкіру, ушкоджені ділянки необхідно ретельно промити водою протягом 15—20 хвилин, після цього пошкоджену кислотою поверхню обмити 5 % розчином питної соди, а обпечену лугом — 3 % розчином борної кислоти або розчином оцтової кислоти.

При попаданні на слизову оболонку очей кислоти або лугу необхідно очі ретельно промити водою протягом 15—20 хв, після цього промити 2 % розчином питної соди, а при ураженні очей лугом — 2 % розчином борної кислоти.

При опіках порожнини рота лугом необхідно полоскати 3 % розчином оцтової кислоти або 3 % розчином борної кислоти, при опіках кислотою — 5 % розчином питної соди.

При попаданні кислоти в дихальні шляхи необхідно дихати розпиленням за допомогою пульверизатора 10 % розчином питної соди, при попаданні лугу — розпиленням 3 % розчином оцтової кислоти.

5. Надання першої допомоги при теплових опіках.

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами, ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце оброляють ватою, змоченою етиловим спиртом.

При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3 % марганцевим розчином або 5 % розчином таніну.

При опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

6. Перша допомога при кровотечі.

Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:

- підняти поранену кінцівку вгору;
- кровоточиву рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4—5 хв.; якщо кровотеча зупинилася, то не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);
- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.